

Plan for auka buseetting av flyktingar i Lindås kommune

2016-2019

Innhald

1 Innleiing.....	3
1.1 Resultatmål - hovudprosjekt	4
1.2 Effekt- og gevinstmål - hovudprosjekt	4
1.3 Mål for plan for busetting av flyktningar i Lindås kommune 2016-2019	4
1.4 Omgrep	5
2 Bakgrunn	6
3 Kommunen sine oppgåver.....	6
3.1 Introduksjonsprogram 18-55 år	6
3.1.1 Introduksjonsstønaden.....	7
3.1.2 Kvalifiseringstilbodet	7
3.2 Einslege mindreårige flyktningar	7
3.3 Opplæring	8
3.3.1 Barnehage.....	8
3.3.2 Elevar i alderen 6-16 år.....	8
3.3.3 Unge/vaksne i alderen 16-24 år	8
3.3.4 Vaksne som har fylt 25 år.....	9
3.3.5 Språkpraksis.....	9
3.4 Helsetenester	9
3.5 Bustad.....	9
3.6 Kultur og fritid	10
4 Økonomi.....	10
5 Kva må til for å busette 240 flyktningar i perioden 2016-2019?	12
5.1 Barnehage.....	12
5.2 Grunnskule.....	12
5.3 Vaksenopplæring.....	13
5.4 Barnevern	14
5.4.1 Saksutgreiing	14
5.4.2 Tiltak	14
5.5 NAV	14
5.5.1 Behov for utvida tid med økonomisk støtte.....	14
5.5.2 Raskare overgang til arbeid – bruk av statlege tiltak og virkemidlar ..	15
5.6 Gjennomgå og forbetre system for språk- og arbeidspraksisplassar.....	15
5.7 Bustad.....	15
6 Organisering av tenester til flyktningar.....	16
6.1 Generelt	16
6.2 Organisering av mottak av einslege barn under 15 år.....	17
6.3 Organisering og tilrettelegging av det frivillige arbeidet	17
6.4 Organisering av helsetenester til flyktningar og andre migrantar	17
6.4.1 Helsetenester til bebuarar i asylmottak	17
6.4.2 Helseplager som ein oftare finn hos asylsøkarar, flyktningar og familieinnvandrarar enn hos den befolkninga elles	18

6.4.3	Tuberkulose	18
6.4.4	Tannhelseteneste	18
6.4.5	Etablering av Helseteam for migrantar: «Migrahelse»	18
7	Erfaringar med busetting og forslag til tal for busetting i perioden 2016-2019.....	19
7.1	Erfaringar med busetting av flyktingar i Lindås kommune	19
7.1.1	Butiltak for einslege mindreårige flyktingar	19
7.1.2	Andre tiltak for flyktingar	19
7.2	Forslag til auka tal flyktingar i perioden 2016-2019	21
7.2.1	Drift av bufellesskap for einslege mindreårige flyktingar (15 år og yngre)	21
7.2.2	Auka busetting av flyktingar i åra 2016-2019.....	21

1 Innleiing

Kommunestyret handsamar plan og gjer vedtak om omfang av busetting av flyktingar for den komande 4 årsperioden i starten av ein valperiode. Utarbeidning av plan for busetting av flyktingar har vært organisert som eit forprosjekt. Forprosjektet danner grunnlag for

hovudprosjektet som er å gjøre organisasjonen i stand til å ta imot det tal flyktningar kommunestyret gjør vedtak om.

I brev datert 20.11.15 frå Fylkesmannen i Hordaland blir Lindås kommune bedt om å ta i mot 55 flyktningar i 2016 der minst 20 er einslege barn og unge. Vidare er Lindås kommune bedt om å ta i mot 63 flyktningar i 2017 der minst 32 er einslege barn og unge. Tala tar utgangspunkt i eit totalt busettingsbehov på 18 000 i 2016 og 21 000 i 2017 i Norge.

Fylkesmannen ber om at det ikkje blir fatta vedtak som inkluderer familieinnvandring eller som ikkje gjer det mogleg å gjennomføre busettingsarbeidet. UDI har rekna ut at for kvar flyktning som får opphold i Norge, får vi i snitt 0,5 flyktningar ekstra på grunn av familieinnvandring.

Det skal takast omsyn til familieinnvandring når ein fastset talet for årleg mottak i Lindås kommune

1.1 Resultatmål - hovudprosjekt

- 1) Lindås kommune skal busette inntil 240 flyktningar i perioden 2016 – 2019.
- 2) Av det totale talet skal kommunen til ei kvar tid ha busett 20 einslege mindreårige flyktningar.
- 3) Lindås kommune sine einingar og avdelingar tar i mot flyktningar i eigna språkpraksis. Vi tar i mot 80% av dei med behov for slik praksisplass.
- 4) Lindås kommune brukar frivillige i arbeidet med å ta i mot og integrere nyss komne flyktningar i lokalsamfunna. Som kommunalt tilsette skal vi vere aktive i å delta på arrangement som fremmer samhandling mellom dei som kjem til kommunen og dei som bur her frå før.

1.2 Effekt- og gevinstmål - hovudprosjekt

- 1) Vaksne blir aktive innbyggjarar i kommunen og kjem i arbeid og aktivitet i løpet av integreringsperioden. Barn og unge gjennomfører skulegang og utdanning.
- 2) Ein betre og raskare integreringsprosess gjennom systematisk bruk av flyktningane sine eigne erfaringar.
- 3) Effektiv bruk av faglege og administrative ressursar i samband med busettingane.
- 4) Heilskap og tverrfagleg samarbeid einingar og avdelingar i mellom.

1.3 Mål for plan for busetting av flyktningar i Lindås kommune 2016-2019

Planen skal vise kva som må til for å kunne gjennomføre ei busetting av 240 flyktningar, Planen skal foreslå endeleg tal busette i perioden.

Planen skal legge til rette for mottak av flyktningar i tråd med resultat og effektmål i hovudprosjektet.

Planen skal:

- 1) kartlegge omfang og ressursbehov frå vaksenopplæring, barnevern, NAV, bustadkontor og frivillige.
- 2) gjennomgå og forbetre system for språk- og arbeidspraksisplassar.
- 3) organisering og tilrettelegging av det frivillige arbeidet.

- 4) legge til rette for utarbeiding av rutinar mellom NAV, bustadkontoret og oppvekst ved busetting av barnefamiliar
- 5) vurdere behov for helsetenester til flyktningar (tverrfagleg helseteam). Vurderinga skal også omfatte helsetenester til asylsøkjarar og eventuelle arbeidsinnvandrarar. Organisering av helsetenestene skal også vera ein del av vurderinga.
- 6) Foreslå overordna organisering av flyktningarbeidet

Planen inkluderer busetting av einslege mindreårige under 15 år. (Busettingsansvaret for dette er lagt til BUF-etat.)

1.4 Omgrep

Asylsøkarar er menneske frå andre land som søker om vern i Norge gjennom asylinstituttet. Asylsøkarar bur i asylmottak mens dei venter på å få sin søknad behandla. Einslege mindreårige asylsøkarar er barn og unge under 18 år som kommer til Norge utan foreldre eller andre med foreldreansvar. I Lindås kommune har det tidlegare ikkje vært asylmottak, men frå 2016 er det oppretta eit asylmottak for einslege mindreårige asylsøkarar i regi av Norsk Mottaksdrift A/S etter avtale med UDI.

Flyktning er den som ifølge Utlandingsdirektoratets flyktningregister har flyktningstatus og har fått lovleg opphold i Norge. Hovudsakleg busettas flyktningar etter opphold i asylmottak. eller ved direktebusetting frå flyktningleir.

Overføringsflyktning (FN-flyktning, kvoteflyktning) kommer til Norge direkte frå ein flyktningleir.

Einslege, mindreårige flyktningar. Med einslege mindreårige flyktningar meinast einsleg mindreårige utan foreldre eller andre med foreldreansvar som er gitt lovleg opphold og skal busettas i ein kommune.

Familieinnvandring: Personer som bur i Norge kan søke om opphold for personer i utlandet som dei er, eller skal bli i familie med. Den som får lovleg opphold av UDI med heimel i vilkåra for familieinnvandring, kan blant anna ha krav på deltaking i introduksjonsprogrammet.

Innvandrar er ein person som flytter til eit anna land med sikte på varig opphold. I statistikk i Norge er innvandrar ein person som bur fast i landet og som har to utanlandsfødde foreldre. Dette kan vere personer som har innvandra til Norge, og personer som er født i Norge med to foreldre som er født i utlandet.

Migrantar er dei som bur i eit anna land enn der dei er fødde

UDI er Utlandingsdirektoratet

IMDi er Integrerings- og mangfoldsdirektoratet

2 Bakgrunn

I verda er 214 millionar menneske internasjonale migrantar. Dette utgjer omtrent 3 prosent av verdas befolkning på 7 milliardar. Dei aller fleste har forlate heimlandet sitt for å betre livssituasjonen for seg sjølv og familien gjennom arbeid eller utdanning, eller for å leve saman med andre familiemedlemmer. Ein relativt liten del av migrantane, 7-8 prosent, er menneske som har flykta til eit anna land for å sleppe unna undertrykking, vold eller naturkatastrofar.

Dei siste prognosane frå UDI syner at det er behov for å busetje fleire flyktningar enn tidlegare venta, fordi eit auka tal asylsøkarar frå konfliktområde kjem til Norge.

Busetjing av flyktningar er ei permanent kommunal oppgåve. Busetjingsarbeidet må gå inn i faste og planlagde former, basert på fleirårige vedtak og plantal, på same vis som andre kommunale oppgåver.

Det er eit prinsipp at flyktningar skal busetjast i kommunar over heile landet. Kommunen må ha eit tilpassa tenestetilbod, derunder introduksjonsprogram og opplæring i norsk og samfunnskunnskap til dei som vert busette, slik at dei kan komme i arbeid eller gå vidare til kvalifisering og utdanning.

Busetjing av flyktningar er ikkje berre ei humanitær oppgåve. Flyktningar utgjer og ein ressurs for kommunen. Gjennom gode kvalifikasjonsprogram kan kommunar skreddarsy kompetanse som det lokale arbeidslivet treng.

3 Kommunen sine oppgåver

Flyktningar som har fått opphold i Norge skal busettas i ein kommune. IMDi har ansvaret for å finne ein eigna busettingskommune. For kommunane er busetting av flyktningar ein frivillig oppgåve, og det er kommunestyrrene som vedtar kor mange flyktningar de ønskjer å busette.

Arbeidet med einslege, mindreårige flyktningar blir regulert av [barnevernlova](#).

Formålet med denne lova er

- å sikre at barn og unge som lever under forhold som kan skade deira helse og utvikling, får nødvendig hjelp og omsorg til rett tid,
- å bidra til at barn og unge får trygge oppvekstvilkår.

Arbeid med vaksne flyktningar (18 - 55 år) og målgruppas rettigheter og plikter, blir regulert av [introduksjonslova](#). Formålet med denne lova er å styrke nykomne innvandrars mulighet for deltaking i yrkes- og samfunnsliv, og deira økonomiske sjølvstende.

3.1 Introduksjonsprogram 18-55 år

For å styrke flyktningars muligheter for deltaking i yrkes- og samfunnslivet samt deira økonomiske sjølvstende har nykomne flyktningar og familieinnvandrarar mellom 18 og 55 år rett og plikt til å delta i eit introduksjonsprogram. Verkemidla er kvalifisering på heiltid og økonomisk støtte i form av introduksjonsstønad. Introduksjonsprogrammet skal som

hovudregel vare i inntil to år, men kan i enkelte tilfelle forlengast til tre år.

Alle som deltar i eit introduksjonsprogram har rett til ein individuell plan. Planen skal si noe om den enkelte deltakarens hovudmål, tiltak/aktivitet, tidsperiode for kvalifiseringa - og kven som har ansvar for å gjøre kva, når og korleis. Planen skal i størst mulig grad ta omsyn til den enkeltes kompetanse og ønske for å nå sitt hovudmål.

3.1.1 Introduksjonsstønaden

Størrelsen på introduksjonsstønaden er to gonger [folketrygdens grunnbeløp](#) (2G) på årsbasis. Stønaden for dei under 25 år er 2/3 av 2G. Introduksjonsstønaden betales etterskotsvis og etter mottatt timeliste. Det betales skatt av introduksjonsstønaden. Deltakaren har rett til å arbeide utanfor programtida på kvardagar, og i helgene. Lønna arbeid kan og vere ein del av programmet.

3.1.2 Kvalifiseringstilbodet

Kva kvalifiseringsopplegg som blir tilbydd vil variere etter behovet hos den enkelte flyktning og dei avtaler som er inngått med samarbeidspartnarar som Vaksenopplæringa, arbeidsgivarar, kursarrangørar og NAV. Det blir utarbeidd ein individuell kvalifiseringsplan.

3.1.2.1 Hovudlinjene i kvalifiseringstilbodet

3.1.2.1.1 Fase 1 Norsk med samfunnskunnskap

Norskopplæring for vaksne innvandrarar er eit viktig tiltak i arbeidet med integrering. I startfasen skal norskopplæringa byggas opp med samfunnskunnskap og andre kvalifiserande tiltak i ein 37,5 timars uke. NAV og Vaksenopplæringa samarbeider om tiltaka.

3.1.2.1.2 Fase 2 Norsk med praksis

Etter å ha nådd eit visst nivå i norskopplæringa skal deltakarane kombinere teoretisk norskopplæring i klasserommet med praktisk norsk og språkpraksis på eit vanleg arbeidssted. Denne praksisen skal så langt det er mulig vere tilpassa den enkelte deltakars bakgrunn, fortettingar og framtidige planer. I praksisen skal det vere pedagogisk oppfølging og rettleiing frå Vaksenopplæringa.

3.1.2.1.3 Fase 3 Yrkesretta eller utdanningsretta tiltak

Ein vidare progresjon i introduksjonsprogrammet kan vere praksisplass fem dagar i veka.

Utdanningsretta tiltak vil kunne vere skuleretta fag på Vaksenopplæringa: grunnleggande ferdigheter innanfor fagområder, eksamensretta grunnskoleutdanning eller andre relevante utdanningstiltak knytt til den enkeltes individuelle plan

3.2 Einslege mindreårige flyktningar

Einslege mindreårige flyktningar er barn og ungdom under 18 år, som kommer til Norge utan å ha følgje av foreldre eller noen med foreldreansvar, og som får godkjend beskyttelse (asyl).

Dei aller fleste einslege mindreårige flyktningar har behov for voksenpersoner rundt seg som kan gi dei tryggleik, omsorg og rettleiing. Dette inneber at kommunen bør etablere bu- og omsorgstilbod slik at barnet får gode oppvekstvilkår.

Bufetat busett einslege mindreårige flyktningar under 15 år, mens IMDi har ansvaret for å

busette dei over 15 år.

Lindås kommune har god erfaring med busetting av barn under 15 år, og ein delplan for arbeidet med bersetjing av enslege mindreårige flyktningar i Lindås kommune 2016-2019 ligg ved denne hovudplanen.

3.3 Opplæring

3.3.1 Barnehage

Barnehagelova § 12a seier at «*Barn som fyller ett år senest innen utgangen av august det året det søkes om barnehageplass, har etter søknad rett til å få plass i barnehage fra august i samsvar med denne loven med forskrifter. Barnet har rett til plass i barnehage i den kommunen der det er bosatt*»

3.3.2 Elevar i alderen 6-16 år

Hovudregelen er at alle barn og unge som oppheld seg i Norge har rett og plikt til grunnskuleopplæring, jf. Opplæringslova § 2-1. «*Retten til grunnskuleopplæring gjeld når det er sannsynleg at barnet skal vere i Noreg i meir enn tre månader. Plikta til grunnskuleopplæring byrjar når opphaldet har vart i tre månader*».

Opplæringslova § 2-8 Særskild språkopplæring for elevar frå språklege minoritetar, seier at elevar i grunnskolen med anna morsmål enn norsk har rett til særskild norskopplæring til dei har tilstrekkeleg dugleik i norsk til å følgje den vanlege opplæringa i skolen. Om nødvendig har slike elevar også rett til morsmålsopplæring, tospråkleg fagopplæring eller begge delar. Morsmålsopplæringa kan leggjast til annan skule enn den eleven til vanleg går ved.

Kommunen skal kartleggje kva dugleik elevane har i norsk før det blir gjort vedtak om særskild språkopplæring. Slik kartlegging skal også utførast undervegs i opplæringa for elevar som får særskild språkopplæring etter føresegna, som grunnlag for å vurdere om elevane har tilstrekkeleg dugleik i norsk til å følgje den vanlege opplæringa i skolen.

Kommunen kan organisere særskilt opplæringstilbod for nykomne elevar i eigne grupper, klassar eller skolar. Dersom heile eller delar av opplæringa skal skje i slik gruppe, klasse eller skule, må dette fastsetjast i vedtaket om særskild språkopplæring. Vedtak om slik opplæring i særskilt organisert tilbod kan berre gjerast dersom dette er rekna for å vere til beste for eleven. Opplæring i særskilt organisert tilbod kan vare inntil to år. Vedtak kan berre gjerast for eitt år om gongen. I vedtaket kan det for denne perioden gjerast avvik frå læreplanverket for den aktuelle eleven i den utstrekning dette er nødvendig for å vareta eleven sitt behov. Vedtak etter dette ledet krev samtykkje frå elev eller føresette.

3.3.3 Unge/vaksne i alderen 16-24 år

Dei unge/vaksne kan ha rett til:

- Vidaregåande opplæring etter opplæringslova kapittel 3, «ungdomsretten».
- Grunnskuleopplæring etter opplæringslova §4A-1, eventuelt § 4A-2.

Dersom minoritetsspråkleg ungdom ikkje har rett til vidaregåande opplæring, vil ungdommen likevel kunne ha rett til grunnskuleopplæring for vaksne etter opplæringslova § 4A-1, eventuelt også § 4A-2. Denne retten omfattar alle unge og vaksne frå 16 år som treng grunnskuleopplæring uansett årsak. Som hovudregel skal opplæringa omfatte dei faga ungdommen treng for å få vitnemål for fullført grunnskule. Kommunen kan søkje om tilskot til grunnskuleopplæring for ungdom i alderen 16-18 år dersom dei oppfyller vilkåra for å få grunnskuleopplæring etter opplæringslova § 4A-1, eventuelt § 4A-2.

3.3.4 Vaksne som har fylt 25 år

Opplæringslova § 4A-1første ledd lyder: «*Dei som er over opplæringspliktig alder, og som treng grunnskuleopplæring, har rett til slik opplæring, så langt dei ikkje har rett til vidaregåande opplæring etter § 3-1. Retten omfattar til vanleg dei faga ein treng for å få vitnemål for fullført grunnskuleopplæring for vaksne. Opplæringa skal tilpassast den enkelte.*»

3.3.5 Språkpraksis

Språkpraksis i offentlig eller privat bedrift er eit av kvalifiseringstiltaka for deltakarar på introduksjonsprogrammet. Ein utfordring er å få nok og eigna arbeidsplasser til å ta i mot flyktningar i slik praksis. Det er naudsynt at dei ulike einingane i kommunen tar inn flyktningar og på den måten bidra til god språktrening, kjennskap til arbeidslivet, nettverksbygging og integrering

3.4 Helsetenester

Ansvaret for helseteneste til flyktningar, familieinnvandrarar og asylsøkarar i kommunar går fram av helse- og omsorgstenestelova. Kommunen skal sørge for nødvendig helseteneste til alle som bur, eller oppheld seg mellombels i kommunen (§3-1). Såleis har kommunen primæransvaret for at busette flyktningar, familieinnvandrarar og asylsøkarar i statlege mottak får dei helsetenester dei har krav på etter loven. På lik linje med alle innbyggjarar, har flyktningar, familiegjenforeina og asylsøkarar rett til å stå på ein fastlegelist.

Flyktningar og familieinnvandrarar i Lindås kommune får i dag lovpålagd tuberkuloseundersøking i regi av den ordinære helsestasjonen, og ein av fastlegane følgjer opp svaret på røntgenundersøkingane og blodprøvar

Alle barn skal ha tilbod i helsestasjon.

3.5 Bustad

Ved at kommunen vedtar å ta i mot flyktningar følgjer det automatisk eit ansvar for å skaffe bustad for dei flyktningane som kommunen tar i mot etter avtale med IMDi. Ansvaret gjeld bare for den første bustaden. Den må ligge slik til at det bidrar til integrering i lokalsamfunnet, og det må takast omsyn til skuleveg, og kapasitet på nærskulen. Etter kvart kan den einskilde flyktning/familie finne ein bustad dei sjølv har sett seg ut, anten for å leie eller kjøpe.

Deltakarar i introduksjonsprogrammet har rett på bustøtte frå Husbanken. Husbanken har

fleire ordningar for å bidra til at kommunane kan handtere utfordringane med å skaffe bustad for flyktningar. Dette er i tråd med regjering sin ["Bolig for velferd-Nasjonal strategi for boligsosialt arbeid \(2014–2020\)"](#)

Husbanken har etablert et forpliktande samarbeid med IMDi. Dei tilbyr startlån, tilskot til etablering og bustøtte. Oppmyking av regelverket de seinare år for tilskot til også å gjelde private utleigebustader (for framleige til flyktningar) har gjort det mulig for både kommunar og private aktørar å få dekket inn til 40 % av sine kostnader ved bygging av bustader til flyktningar.

3.6 Kultur og fritid

Lag/organisasjonar ei viktig bærebjelke i det norske samfunn. Gjennom deltaking i organisasjonslivet styrkar ein sosiale band, formidlar lokalt engasjement og gir trening i politisk- og demokratisk deltaking. Å delta i frivillige lag/organisasjonar er ei viktig nøkkel for å opne «den norske dør» og på den måten bli inkludert i det norske samfunnet.

Lindås kommune har tatt imot mange flyktningar tidlegare år. Ut frå eigne erfaringar kan desse vere ein ressurs i arbeidet med å utvikle treffsikre tiltak retta mot nye flyktningar, samt å involvere og inkludere desse i samfunnet.

Dugnadsand og felles innsats er ein viktig del av livet i Norge. Denne tradisjonen er framand og ukjend for mange flyktningar som kjem til landet, og det kan stå i vegen for integrering. Deltaking i lag/organisasjonsliv er ei viktig del av «nettverksbygging» i samfunnet. Fritidsarenaen er ein plass der flyktningar kan få språktrening, få kunnskap om livet i Norge og kunne delta i eit fellesskap. Derfor er det viktig at flyktningar deltar på fritidsaktivitetar på lik linje med andre nordmenn.

Kultur er eit verkemiddel for integrering i samfunnet, og det er derfor viktig å ta vare på det kulturelle perspektivet på alle samfunnsområder. Kulturen bidreg til innsikt, velferd og utvikling av heile mennesket, og er eit bærande element i lokalsamfunnet, ein felles møtestad og ein arena for livslang læring.

4 Økonomi

Ifølge IMDi skal integreringstilskotet bidra til at kommunane gjennomfører eit planmessig og aktivt busettings- og integreringsarbeid, med siktet på at dei busette skal komme i jobb og greie seg sjølve. Tilskotet skal dekke kommunanes gjennomsnittlege utgifter ved busetting og integrering i busettingsåret og dei fire neste åra (www.imdi.no/tilskudd). Tilskotet er innretta slik at førsteårstilskotet utbetalas for eit heilt år, uavhengig av når på året flyktningen blir busett. Sidan tal busette varierer frå år til år, og flyktningane sitt ressursar varierer i forhold til kor tidleg dei blir økonomisk sjølvstendige, skaper dette store svingingar i økonomien, og varierande regnskapsresultat frå år til år. Det krev tett oppfølging og tilpassing av aktivitetane for at inntektene balanserer utgiftene. Blant anna gjelder dette tilpassing av tal bustader til

tidspunkta for busettingane gjennom året.

Når det gjeld tilbodet i kommunens tenesteapparat som er etablert særskilt for målgruppa dei fem første åra etter busetting, kan dette dokumenteras og i hovudsak er utgiftene tilpassa inntektene. Det vil vere eit komplisert regnestykke når det gjelder andre tenestetilbod som betener heile befolkninga som også flyktingane nytter seg av. Dert same gjeld kostnader til gruppa etter 5 årsperioden. Ein annan utfordring er fordelinga av integreringstilskotet når flyktningarbeidet er organisert i ulike einingar og sektorer.

Det er naturleg å sjå fordeling av integreringstilskot i samband med organisering av Flyktningetenesta

5 Kva må til for å busette 240 flyktningar i perioden 2016-2019?

5.1 Barnehage

Barn med anna morsmål enn norsk treng støttepersion rundt seg den første tida i barnehagen. Dette for å sikre barnet ein trygg barnehagekvardag som inkluderer det å kunne kommunisere på sitt eige morsmål. Ein slik støttepersion kan vere ein som snakkar både norsk og morsmålet til barnet. Det er behov for ekstra ressursar til barnehagane for å etablere tiltaket.

For yngre barn er oftast leik og samhandling med andre barn den beste læringsarena for å tilegne seg norsk. Barnehagen må difor arbeide aktivt og systematisk for at barn med anna morsmål enn norsk skal lære seg både å forstå og uttrykkje seg på norsk. Lindås kommune er no i sluttfasen av prosjektet med å utarbeide ei handbok til støtte for barnehagane kring dette arbeidet. Prosjektet har kome til etter innspel frå barnehagane og er delvis finansiert av midlar frå Fylkesmannen i Hordaland. Handboka vil vere i bruk i barnehagane frå hausten 2016.

5.2 Grunnskule

Lindås kommune har utarbeidd retningsliner for arbeidet med elevar med anna morsmål enn norsk. Desse ligg tilgjengeleg på heimesida til kommunen – Skule og utdanning - Rettar og retningsliner.

Den første tida elevar med anna morsmål enn norsk går på skule i Lindås kommune, kan det vere aktuelt å setje inn støtteperson/tolk tilsvarande som i barnehagen. Dette blir vurdert ut frå eleven sine behov, og kan bli praktisert ulikt frå tilhøve til tilhøve. Ein eldre elev som er trygg på seg sjølv og som meitrar engelsk godt vil t.d. stå mykje sterkare til å meistre overgangen til norsk skule ein meir usikker elev som ikkje meistrar andre språk enn morsmålet.

Elevar med anna morsmål enn norsk har etter opplæringslova § 2-8 rett til særskild norskopplæring og/eller tospråkleg fagopplæring til dei har tilstrekkeleg dugleik i norsk til å følgje den vanlege opplæringa i skolen. I praksis betyr dette at desse elevane får delar av opplæringa i gruppe utanom den klassen dei hører til eller at det er ein ekstra vaken med i klasserommet for å støtte eleven i læringsarbeidet. Etter gjennomført kartlegging er det rektor ved skulen som definerer eleven sine rettar og tiltak i eit enkeltvedtak. Rektor fattar også enkeltvedtak når kartlegginga syner at eleven har tilstrekkeleg dugleik i norsk til å kunne følgje den ordinære opplæringa. Det er behov for ekstra ressursar til grunnskulen for å etablere tiltaket.

Etter opplæringslova § 2-8 har denne elevgruppa om nødvendig også rett til morsmålsopplæring. Morsmålsopplæringa kan leggjast utanom den ordinære skuletida og ved ein annan skule enn der eleven går til vanleg. Det er rektor som fattar vedtak om morsmålsopplæring. Organisering og stad for denne opplæringa vil bli vurdert opp mot alderen til eleven, transport, andre elevar med tilsvarande opplæring samt tilgang på morsmålslærar i kommunen. Det er behov for ekstra ressursar til grunnskulen for å etablere tiltaket.

Det er framandspråklege barn på alle grunnskulane i Lindås, unntake to. Det er flest på Lindås barneskule, og færrest på skulane i Ostereidet ungdomsskulekrins. Skulane på Ostereidet, har kapasitet til fleire elevar.

Det er knytt særskilde utfordringar til opplæringa av elevar som kjem til landet på slutten av grunnskuleløpet. Dei har svært dårlig tid på seg til å lære både norsk og andre grunnskulefag godt nok til å komme seg vidare i utdanninga.

Det er vanskeleg å få lærarar til tospråkleg fagopplæring eller tolkar. Det er naudsynt med god lærarkompetanse på alle skular.

Med auka tal som skal busettasi Lindås kommune kan det vurderast å etablera ein eigen mottaksklasse ved skular som har eller får mange elevar og som har nok rom. I Knarvik kan det vere aktuelt å ha ein mottaksklasse knytt til barneskulen og ein til ungdomsskulen. Det kan vurderas om ein skal samarbeide med nabokommunar om slike klassar.

5.3 Vaksenopplæring

Vaksenopplæringa gir tilbod til ulike elevgrupper og elever frå fleire kommunar.

- Elevar i Introduksjonsprogram (Norskopplæring + språkpraksisplass eller grunnskole for vaksne). Dei har rett og plikt til norskopplæring
- Andre elevar som har rett og plikt til norskopplæring (som ofta personar som er gift med norsk statsborgar)
- Elevar som har plikt til norskopplæring (ofte borgarar utanfor EØS som er kvalifisert arbeidskraft til type jobbar der Noreg manglar arbeidskraft)
- Elevar som er arbeidsinnvandra til Noreg (EØS-borgarar)

Det blir gitt ulike norskkurs, grunnskuleopplæring for dei over 16 år, og kurs i arbeidsorientering.

Elevar byrjar og sluttar gjennom heile skuleåret. Dette gjer det vanskeleg å planleggje stillingsressursar. Innvandrarane har ulik utdanningsbakgrunn, språk og kultur. Noen er analfabetar, mens andre har mykje skulgang frå tildegare.

Det er naudsynt med gode samarbeidsrutinar mellom etatar (NAV (flyktningstenesta) / ordinær grunnskule / vidaregåande skule / Hordaland fylke / IMDI / andre vaksenopplæringsentre)

Eit auka tal flyktningar gjer at ein treng større lokalar og fleire tilsette.

5.4 Barnevern

Eit auka tal flyktningefamiliar vil kunne føre til auka behov for barnevernet sine tenester, og barnevernet må ha særskild kompetanse i møte med desse familiene.

5.4.1 Saksutgreiing

Erfaringar i Lindås kommune til no er at mange av desse barnefamiliane vert melde til barnevernet. Eit auka tal flyktningefamiliar med barn under 18 år kan derfor føre til auke i saksutgreiingar.

Utgreiing av desse sakene er alltid krevjande då det er språk- og kulturutfordringer, barn og/eller vaksne med ein belastande historie og ofte store skader/traumar både hos vaksne og barn. Dette gjer sakene ressurskrevjande både når det gjeld tidsbruk og ekstra utgifter til mellom anna tolketenester. Det er og naudsynt med særskild kompetanse hos sakshandsamar.

Statistikk både lokalt og nasjonalt fortel at spørsmål om å overta omsorg kjem opp i ein større del av saker der familien er flyktningar. Alle saker der slike spørsmål kjem opp krev store ressursar då dei fordrar bruk av advokatar, arbeid knytt til saksframstilling, og ikkje minst særskild trygging og oppfølging av barn og vaksne. Dersom det og blir ei auking av vedtak/dom om omsorgsovertaking, er det forventa ei auking i utgifter knytt til tal på barn under omsorg.

5.4.2 Tiltak

Det er alltid eit mål innan barnevernet å hjelpe barnet/ungdommen i familien. Barnevernet ser det som særskilt viktig å kunne tilby verksame tiltak til flyktningefamiliene.

Ei auking av familiar med flyktningebakgrunn kan føre til ei auking i *kompensatoriske tiltak* frå barnevernet. Kompensatoriske tiltak er: barnehage, leksehjelp, fritidsaktiviteter, støttekontakt, besøksheim og liknande, og krev alle ei økonomisk yting. Støttekontaktar og besøksheimar krev i tillegg Oppdragsavtalar med lønn.

Vi veit ut frå erfaring at *omsorgsendrande tiltak* ofte er naudsynt. Omsorgsendrande tiltak er ulike former for foreldrerettleiing. Når det gjeld framandkulturelle foreldre er det i slik samanheng nokre tilnærmingar som syner seg meir verksame enn andre. Barnevernet si Familierettleiingsgruppe har i dag ikkje tilstrekkeleg kompetanse i form av meritterande kurs/lisensar til å drive slike arbeid evidens- /kunnskapsbasert. Ein ser dermed at Familierettleiingsgruppa vil vere i behov av auka kompetanse. Dette er et behov uavhengig av talet på familiar, men kor mange av veiledarane ein treng kompetansebyggje og behovet for totalt tal på veiledarar vil vere avhengig av tal på tilmelde familiar.

5.5 NAV

Eit auka tal flyktningar vil føre til auka behov for NAV sine tenester på fleire områder

5.5.1 Behov for utvida tid med økonomisk støtte

Det er ein del flyktningar som er ferdige med introduksjonsprogrammet og likevel manglar kompetanse, språk og ferdigheter til å kunne gå vidare i utdanningsløp eller i arbeid. For desse kan programmet utvidas med eitt år og i fleire tilfelle har kommunen sitt Kvalifiseringsprogram blitt brukt for å gjere det mulig å gå vidare i jobb/utdanning eller over

på statlege tenester som praksisplass, tiltak eller arbeidsavklaringspengar. For nokre blir det også aktuelt med uføretrygd. I Kvalifiseringsprogrammet får ein same støtteordningar som under introduksjonsprogrammet.

Med fleire flyktningar har det dei siste åra blitt fleire som blir «verande att» i sosialstøtte grunna låge inntekter, låg kompetanse og svak tilknyting til arbeidslivet. Det er ein høgare del av flyktningane som ikkje klarar seg sjølv økonomisk enn av normalbefolkinga elles.

5.5.2 Raskare overgang til arbeid – bruk av statlege tiltak og virkemidlar .

Rask integrering i vanleg arbeidsliv gir det beste grunnlaget for overgang til sjølvstende og aktivt liv i samfunnet. For lange periodar på tilrettelagde tiltak kan bidra til «innlåsing» i stønadssrolla.

Flyktningar må få bistand til å bruke nettsida til NAV, til å lage CV og bruke internett til jobbsøk. Mange treng støtte i form av intervjuutrening, dei treng praksisplassar og oppfølging på arbeidsplassen.

5.6 Gjennomgå og forbetre system for språk- og arbeidspraksisplassar.

Å ha ein eigna språkpraksisplassar er ein viktig del av introduksjonsprogrammet. Dei siste åra har det vore ei utfordring å finne slike plassar. Einingane i Lindås kommune må ta inn i årsplanane sine at dei kan tilby slike plassar i tråd med vedteken plan om 80% dekking i kommunal verksemd, og peike ut eigna fadder på arbeidsplassen. Flyktningetenesta må elles samhandle med det ordinære arbeidslivet om å finne slike plassar og gjere seg nytte av NAV sin marknadskompetanse.

5.7 Bustad

Hittil har Lindås kommune leigd inn bustader frå private utleigarar, og så framleigd til flyktningar. Kommunen eig sjølv noen bustader som har blitt leid ut til flyktningar.

Når kommunen skal busette fleire flyktningar må arbeidet med å leige inn frå private utleigarar halde fram. I tillegg vil det vere føremålstenleg å kjøpe inn bustader som er plassert i nærleiken av kollektivtransport, barnehage- og skular.

Busetting av flyktningar og bustadframskaffing i kommunane er eit viktig satsingsområde for Husbanken i 2016. Husbanken gjev tilskot til kjøp av bustader og ein får grunnlån.

Nedbetalingstida er inntil 50 år. Fordeling lån / tilskott vert berekna ut frå kor stort lån husstanden kan betene ut frå si inntekt, inkludert bustøtte. Det er ingen fast «regel» om kor stort skal tilskottet vere. Erfaringa er at tilskottet variere mellom 28 % og 40 % av kjøpesummen.

6 Organisering av tenester til flyktningar

6.1 Generelt

I samband med NAV-reforma i 2009, blei ansvaret for introduksjonsprogrammet lagt til NAV. Med eit avgrensa tal flyktningar har flyktningane glidd inn i dei ordinære tenestene elles. Når det blir eit auka tal flyktningar, vi det vere tenleg å etablere ein definert flyktningteneste, som kan leie og koordinere det arbeidet som blir gjort i dei ulike einingane.

Det må leggas til rette for utarbeiding av rutinar mellom NAV, bustadkontoret og oppvekst ved busetting av barnefamiliar.

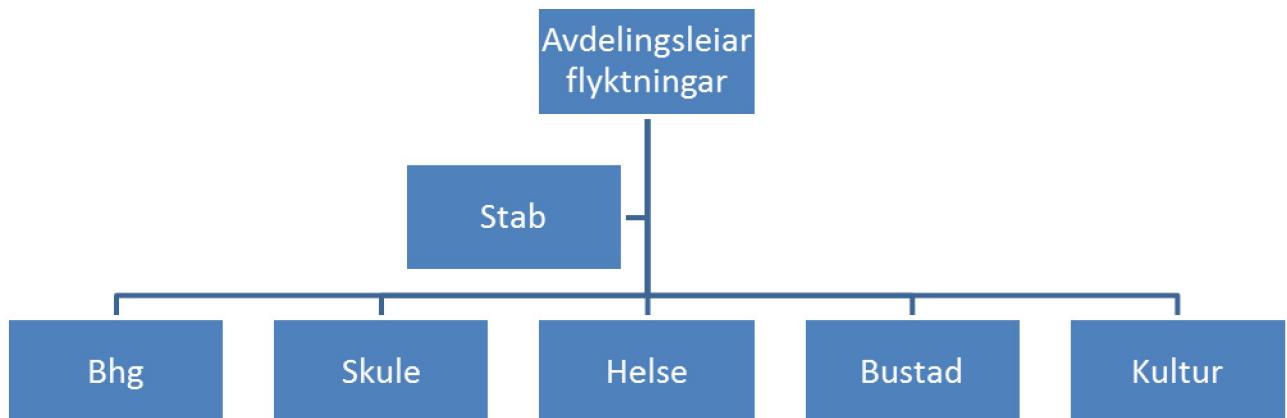
Ein kan sjå for seg tre ulike alternativ for korleis flyktningtenesta kan vere organisert når mottak av flyktningar aukar; Tenesta kan organiserast som eigen avdeling, eining eller kommunalt føretak (KF) / aksjeselskap (AS). Flora kommune er eit eksempel på ein kommune som har organisert flyktningtenesta som eit KF. Dette omfattar både mottak av flyktningar og eit asylmottak. For Flora kommune fungerer denne løysinga godt, men det samla omfanget av tenesta er mykje større enn det ein i første legg opp til i denne planen.

Lindås kommune har redusert tal einingsleiarar frå 21 til 13 dei to siste åra. Målet med dette er å gjøre einingsleiargruppa meir strategisk retta.

Slik Lindås kommune er organisert i dag er det mest føremålstenleg å organisera tenesta som ein eiga avdeling i NAV med avdelingsleiar.

Flyktningtenesta er avhengig av ein god samhandling med mange aktørar på tvers av kommuneorganisasjonen. Det må derfor etablerast eit fast møtepunkt mellom leiar av flyktningtenesta og leiarar for viktige samarbeidspartnarar.

Flyktningtenesta å vere godt koordinert med skule, barnehage, helseeinininga, bustadkontoret og kultur. Ein leiargruppe på tvers av den formelle linjeorganiseringa elles må etableras.

6.2 Organisering av mottak av einslege barn under 15 år

Sjå eigen «Delplan for arbeidet med busetjing av enslege mindreårige flyktningar i Lindås kommune 2016-2019» (vedlegg).

6.3 Organisering og tilrettelegging av det frivillige arbeidet.

Kombinasjonen av manglende informasjon om og manglende deltaking i frivillige aktivitet bidreg til at unge flyktningar brukar lengre tid på å bli integrert i det norske samfunnet.

Det kan vere ei utfordring for einslige vaksne flyktningar og flyktningfamiliar å ha økonomi til å delta i fritidsaktivitetar. Ein må ha fokus på praktiske løysingar i forhold til økonomi, transport og liknande.

Tiltak:

Informere nykomne flyktningar om kultur- og fritidstilbodet i kommunen.

Bidra til at flyktningar har arenaer der dei kan utøve eigne kulturelle aktivitetar.

Vurdere å tilsette ein frivilligkoordinator sjølv, eller samarbeide med Røde Kors om ein slik funksjon

6.4 Organisering av helsetenester til flyktningar og andre migrantar.

Ansvaret for helsetenester til flyktningar, familiegjenforeina og asylsøkjarar i kommunar går fram av helse- og omsorgstenestelova. Kommunen skal sørge for nødvendig helse- og omsorgstenester til alle som bur eller oppheld seg mellombels i kommunen (§3-1).

Helsetenester til asylsøkarar, flyktningar og familieinnvandrarar har til no ikkje vært organisert systematisk i kommunen. Med eit aukande tal busetting av flyktningar, i tillegg til asylsøkarar, ser ein behov for å få betre oversikt over arbeidsfeltet og styrke samarbeidet med involverte utøvarar for å sikre eit helsetenestetilbod av god kvalitet. Frå 1.1.16 er det tilsett helsesøster i 40 % stilling som primært skal arbeide med lovpålagd smittevern retta mot dei aktuelle gruppene.

Det er ikkje systematiske helsemessige forskjellar mellom asylsøkarar, flyktningar og familiegjenforeina frå dei respektive opprinnelseslanda. Det er derfor føremålstenleg å etablere eit helsetenestetilbod som tar hand om alle desse gruppene. Særleg er det lovpålagde ansvaret for smittevernoppfølging samanfallande for dei som kjem til landet

6.4.1 Helsetenester til bebuarar i asylmottak

Snarast mogeleg, og helst innan to veker etter at asylsøker har kome til ordinært mottak bør helsepersonell opprette kontakt og gjere ein første vurdering av helsetilstand og eventuelt behov for helsetenester. Helseundersøkinga bør skje snarast mogeleg, og helst innan to veker etter første kontakt og vurdering av helsa er gjennomført.

6.4.2 Helseplager som ein oftare finn hos asylsøkarar, flyktningar og familieinnvandrarar enn hos den befolkninga elles

Helsetilstanden må sjåast i samanheng med dei konkrete tilhøva som førte til flukt og oppbrott, kva geografisk område vedkommande kjem frå og dei erfaringar og utfordringar migrasjonen representerer for den enkelte. Mange kan ha vore utsett for tap av nære familiemedlemmer og venar, krig og andre traumatiske hendingar. Flyktningar har auka risiko smittevern for utvikling av helseplager som har samanheng med tilhøve før, under og etter flukt. Det må vere undersøkast for både på psykiske og somatiske lidingar, og det er oppgåver innan smittevern når det gjeld ein rekke sjukdommar, og tubekulosekontroll er lovpålagd.

6.4.3 Tuberkulose

Dei fleste tilfella av nyoppdaga tuberkulose er hos personar som er fødde i land med høy førekomst av tuberkulose, som har hatt «sovande» bakteriar i seg og så blitt sjuke utan å ha smitta andre.

Asylsøkarar og andre personar frå land med høy førekomst av tuberkulose, og som skal opphalde seg i Norge i meir enn tre månader, har plikt til å gjennomgå tuberkuloseundersøking. Kommunen er derfor pålagd å organisere ein ordning for tubekulosekontroll for migrantar; asylsøkarar, flyktningar, familieinnvandrarar og andre frå dei aktuelle landa til dømes arbeidsinnvandrarar.

6.4.4 Tannhelseteneste

Det er fylkeskommunen, og ikkje kommunen, som etter lov om tannhelsetenesta skal sørge for at nødvendig tannhelsehjelp er tilgjengeleg for alle som bur eller har midlertidig opphold i fylket, derunder flyktningar, personer med opphold på humanitært grunnlag og asylsøkarar som bur eller oppheld seg i statlege mottak

6.4.5 Etablering av Helseteam for migrantar: «Migrahelse»

Helsedirektoratet si tilråding er at kommunar sett av eigne fagressursar til å arbeide særskilt med likeverdige helsetenester til asylsøkarar, flyktningar og familieinnvandrarar, og det bør etablerast tverrfaglege fagmiljø eller team som opparbeider seg kompetanse på feltet. Uavhengig av om det skjer ein auke i busetting av flyktningar i kommunen, er det føremålstenleg å etablere eit tverrfagleg helseteam i tråd med tilrådingar frå nasjonal helsemyndighet.

- Teamet må ha nødvendig fagkompetanse som lege og helsesøster. I tillegg vil det vere behov for psykolog, og psykiatrisk sjukepbleiar/vernepleiar-teneste
- Sikre rutinar for samarbeid med teamet og andre som har ansvar for målgruppa, eks flyktningerrådgjevar NAV, politi mfl.
- Teamet bør ha ei aktivt oppsøkjande tilnærming.
- Teamet bør vere ein integrert del av det samla helsetenestetilbodet i kommunen og på den måten tilføre fagkompetanse til helsetenesta.
- Teamet skal bidra til at flyktningar og asylsøkjarar skal nytte dei ordinære helsetenestene

Tabell 1. Primærøppgåver knytt til helsetam for migrantar

OPPGÅVE	ANSVAR
Koordinering/samtaler/vaksinering	Helsesøster i helseteamet
Individretta smittevern knytt til tuberkuloseundersøking, inkludert oppfølging av prøvesvar, tilvisingar mm. Anna individretta smittevern	Allmennlege i heseteamet
Helseundersøking av nykomne	Allmennlege i helseteamet

7 Erfaringar med busetting og forslag til tal for busetting i perioden 2016-2019

7.1 Erfaringar med busetting av flyktningar i Lindås kommune

7.1.1 Butiltak for einslege mindreårige flyktningar

Lindås kommune vert sett på som en føregangskommune i arbeidet med einslege mindreårige flyktningar. Det er ønskjeleg at det skal halda fram etter den modellen som vi har lukkast med dei siste 6 åra. Det vil seie 5 ungdomar i kvart tiltak vi opprettar, og døgnbemanna.

Lindås kommune starta eit butiltak i Isdal i slutten av 2009 for å ta i mot einslege mindreårige flyktningar. Kommunen tok først imot 5 flyktningar frå Afghanistan. Desse vart plassert under barnevernstenesta som oppretta butiltaket.

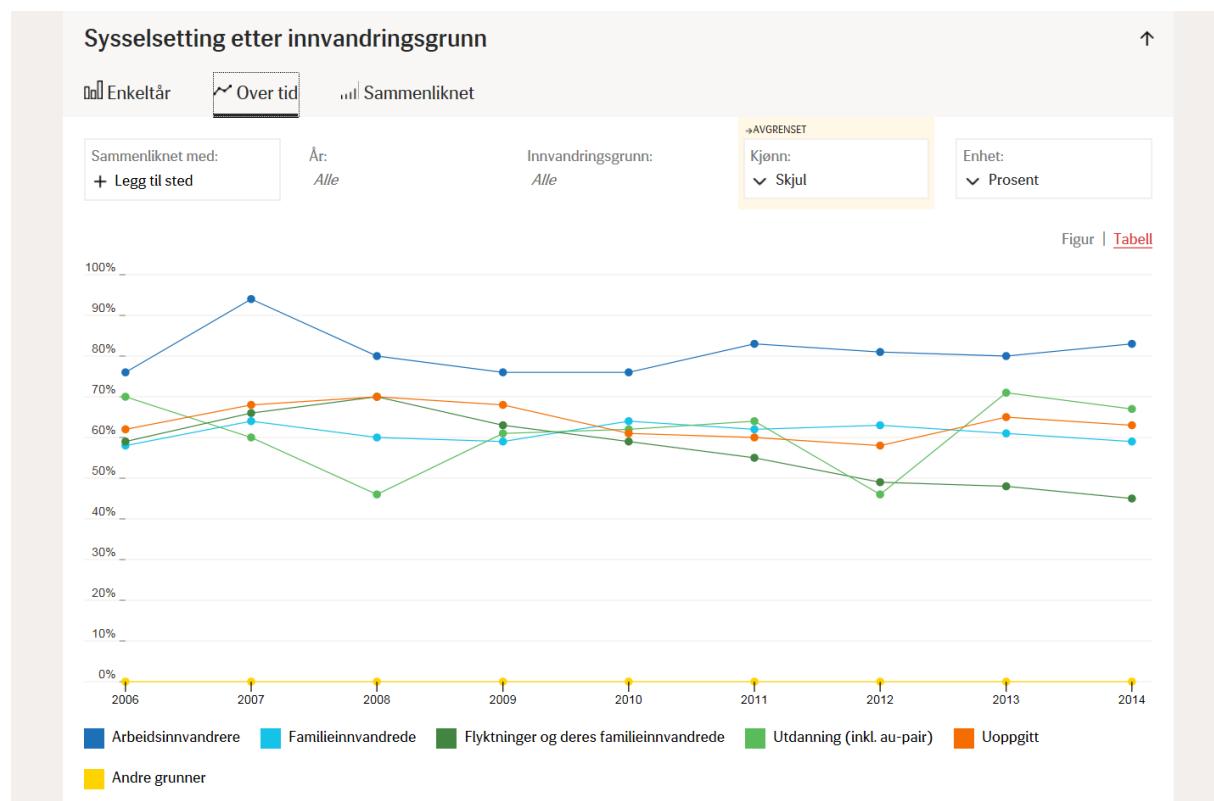
Lindås kommune har sidan 2009 halde fram med å ta i mot einslege mindreårige flyktningar. Dei vert plassert i butiltaket Isdal etter kvart som ungdomar flyttar ut, og plassar vert ledige. Tiltaket har 5 plassar. Ungdomane kjem når dei er mellom 14-15 år, og vert plassert av Bufetat. Dei vert som regel buande i tiltaket til dei fyller 19 år – og går over til butreningspå eigen hybel.

Barnevernstenesta i Lindås har i dag 5 plasserte ungdomar i butiltaket. Det er også 2 ungdomar i hybel med butreningspå. Sidan 2009 har vi plassert 9 einslege mindreårige flyktningar i Lindås kommune. Vi har lukkast svært godt med desse 9 ungdomane. 5 av dei har fagbrev, klarar seg sjølv og er enten i full jobb eller i lærlingepllass. Dei 4 ungdomane som nå bur i tiltaket gjennomfører grunnskule og vidaregående skule.

7.1.2 Andre tiltak for flyktningar

Erfaringane er at mange av flyktningane kjem raskt i utdanning eller arbeid etter at dei er busett i Lindås kommune. Det er endringar i arbeidsmarknaden no, som kan gjøre det vanskelegare å komme i arbeid. Figur 1 er utarbeidd av IMDI og viser sysselsetjing etter innvandingsbakgrunn i perioden 2006 til 2014 i Lindås kommune.

Figur 1.

[http://www.imdi.no/tall-og-statistikk/steder/K1263/arbeid/sysselsetting-etter-innvandringsgrunn/historikk/@\\$u=prosent;\\$y=\\$all;innvgrunn7=arbeid,familie,flukt,utdanning,uoppgitt,annet;kjonn=alle](http://www.imdi.no/tall-og-statistikk/steder/K1263/arbeid/sysselsetting-etter-innvandringsgrunn/historikk/@$u=prosent;$y=$all;innvgrunn7=arbeid,familie,flukt,utdanning,uoppgitt,annet;kjonn=alle)

Tabell 2 er tal frå Lindås kommune og syner tal vaksne flyktningar (over 18 år), kva år dei blei busett i Lindås kommune, og kor mange av dei som i dag er i arbeid eller utdanning, og kor mange som har sosialhjelp som hovudinntektskjelde . Den siste kolonnen syner kor mange av dei som blei busett kvart år frå 2012 til 2015 som fortsatt bur i kommunen. Tabellen syner at nesten alle som er busett etter 2012 er i arbeid eller utdanning, og dei aller fleste bur framleis i kommunen.

Tabell 2.

År busett	Tal flyktningar	Over 18 år	I arbeid eller utdanning i dag av dei som blei busett kvart av åra	Sosialhjelp som hovudinntektskjelde	Bur fortsatt i kommunen
2012	13	11	9	2	11
2013	18	12	6	1	17
2014	32	20	2	0	32
2015	30	15	0	0	29

7.2 Forslag til auka tal flyktingar i perioden 2016-2019

På bakgrunn av gjennomgangen i dette dokumentet, vil det vere forsvareleg å ta imot et auka tal flyktingar i Lindås kommune i tillegg til dei som allereie er budsjettert.

7.2.1 Drift av bufellesskap for einslege mindreårige flyktingar (15 år og yngre)

Lindås kommune driftar eit bufellesskap for einslege mindreårige flyktingar. Lindås kommune vil kunne etablere og drifte to nye slike bufellesskap i 2016 og to nye i 2017.

Tabell 3 syner kva det kostar Lindås kommune å drifte eit nytt bufellesskap for einslige mindreårige flyktingar (EMF) og kva tilskot kommunen får knytt til drift av bufellesskap samla sett. Det er lagt inn ein linje som synar netto utgift for kommunen ved drift av eitt nytt bufellesskap, og den siste linja (merka med grønt) synar netto utgifter ved å opprette to nye bufellesskap i 2016 og to nye bufellesskap i 2017 (dvs. totalt fire nye bufellesskap).

Tabell 3.

Nye bofellesskap:	2016	2017	2018	2019	2020
Netto utgift bufellesskap	2 800 000	2 800 000	2 800 000	2 800 000	2 800 000
Tilskot integrering	920 000	1 100 000	800 000	417 000	350 000
Tilskot EMF, inkl 100 000 kr ekstra per barn	1 535 000	1 535 000	1 535 000	1 535 000	1 535 000
Innbyggertilskot	113 000	113 000	113 000	113 000	113 000
Netto kostnad for kommunen per nye bufellesskap	232 000	52 000	352 000	735 000	802 000
2 nye bufellesskap i 2016 og to nye i 2017	464 000	568 000	808 000	2 174 000	3 074 000
NB! Positivt tall i bunn betyr auka kostnad for kommunen					

7.2.2 Auka busetting av flyktingar i åra 2016-2019

Lindås kommune vil kunne ta imot 23 fleire flyktingar i 2016 enn det som er budsjettert, og deretter respektive 31, 41 og 43 fleire flyktingar enn det som var planlagd i kvart av dei tre neste åra. Desse tala inkluderer ikkje einslege mindreårige flyktingar under 15 år som vert busett i bufellesskap.

Tabell 4 syner ein oversikt over tiltak som må iverksetjast for å kunne busette eit auka tal flyktingar i samsvar med planen. Det er per mai 2016 budsjettet med busetting av 22 nye flyktingar, og tala som kjem fram av tabellen synar auka utgifter og inntekter for å busette auka flyktingar i tillegg til dei 22 som allereie ligg inne i budsjettet. Planlagt busetting av tal flyktingar (i tillegg til dei 22 som allereie er budsjettert) kjem fram av øverste linje i oversynet.

Tabell 4.

Busetting av flyktningar	2016	2017	2018	2019
Tal busetting av flyktningar (i tillegg til dei som allereie er budsjettert)	23	31	41	43
Auka behov:	2016	2017	2018	2019
Barnehage/ skule: Opplæring tolk og norsk		600 000	1 200 000	1 800 000
Barnevern, auka oppfølging, ca 30% stilling		180 000	180 000	180 000
Vaksenopplæring, grunnskule + introduksjonsprogram	400 000	950 000	2 150 000	2 150 000
Busett i 2016 NAV, utbetalingar og busetting	4 722 912	4 722 912	1 429 680	1 429 680
Eingongsutbetaling busetting i 2016 NAV	1 265 000			
Busett i 2017, utbetalingar NAV		6 365 664	6 365 664	1 926 960
Eingongsutbetaling busetting - Busett i 2017 NAV		1 705 000		
Busett i 2018, utbetalingar NAV			8 419 104	8 419 104
Eingongsutbetaling busetting - Busett i 2018 NAV			2 255 000	
Busett i 2019, utbetalingar NAV				8 829 792
Eingongsutbetaling busetting - Busett i 2019 NAV				2 365 000
Kvalifiseringsprogrammet 3 plassar per år		540 516	540 516	540 516
Flyktningekoordinator 100% stilling - endra organisering	300 000	740 000	740 000	740 000
Programrådgivar 40% stilling, KVP 50% stilling og saksbehandlar 30% stilling	315 000	630 000	630 000	630 000
Smittevern, 20% helsestilling	140 000	140 000	140 000	140 000
Jobbsjansen 50% stilling	150 000	300 000		
Psykiatrisk sykepleier/ Psykolog/ fysio 20% stilling	70 000	140 000	140 000	140 000
Sum auka utgifter	7 362 912	17 014 092	24 189 964	29 291 052
Tilskot				
Integreringstilskot nye busettingar i 2016	-5 382 000	-5 060 000	-3 680 000	-1 918 200
Integreringstilskot nye busettingar i 2017		-7 254 000	-6 820 000	-4 960 000
Integreringstilskot nye busettingar i 2018			-9 594 000	-9 020 000
Integreringstilskot nye busettingar i 2019				-10 062 000
Ekstratilskot 50% over de 30 det tidligere er bedt om.	-1 250 000	-1 650 000	-1 650 000	-1 750 000
Tilskot norskopplæring busett i 2016	-733 700	-1 338 600	-908 500	
Tilskot norskopplæring busett i 2017		-988 900	-1 804 200	-1 224 500
Tilstok norskopplæring busett i 2018			-1 307 900	-2 386 200
Tilstok norskopplæring busett i 2019				-1 371 700
Innbyggartilskot Busetting	-519 800	-1 220 400	-2 147 000	-3 118 800
Sum auka tilskot	-7 885 500	-17 511 900	-27 911 600	-35 811 400
Total netto	-522 588	-497 808	-3 721 636	-6 520 348

NB! Positivt tall i bunn betyr øket kostand for kommunen, negativt tall betyr auka inntekt